

ks. dr Paweł Pielka

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

ul. Kanonicza 25

31-002 Kraków

<https://orcid.org/0000-0001-6124-754X>

Autoreferat

1. Imię i nazwisko:

Paweł Pielka

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne - z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

- 17.10.1968 urodzony w Kluczach, woj. małopolskie, w rodzinie Edwarda i Józefy z d. Milka;
- 1983-1987 Liceum Ogólnokształcące im. Kr. K. Wielkiego w Olkuszu i egzamin maturalny;
- 1987-1992 studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, magisterium z prawa cywilnego, promotor: prof. dr hab. Leszek Ogiełło;
- 1990-1992 radny gminy Klucze, delegat do Sejmiku samorządowego Województwa Katowickiego;
- 1992 początek Aplikacji sędziowskiej przy Sądzie Wojewódzkim w Katowicach;
- 1992-1994 stypendysta rządu francuskiego w Institut d'Etudes Politiques de Bordeaux we Francji. Uzyskuje *Certificat d'études à titre étranger*, promotor: Albert Mabileau;
- 1994-1995 pracownik administracyjny w Międzynarodowej Szkole Nauk Politycznych w Katowicach;
- 1994-1995 początek studiów doktoranckich w Katedrze Prawa Samorządowego Uniwersytetu Śląskiego, promotor: prof. dr hab. Irena Lipowicz;

- 1995-2001 Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Sosnowieckiej w Krakowie, magisterium z teologii fundamentalnej na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, tytuł pracy: *Katolickość a ekumenizm w Chrétiens désunis Yves Congara*, promotor: ks. dr Tadeusz Dzidek, praca została uznana za licencjacką;
- 2.06.2001 święcenia kapłańskie z rąk J.E. ks. bp Adama Śmigielskiego;
- 2001-2004 wikariusz w Parafii p.w. św. Jana Kantego w Jaworznie i studia licencjackie na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie;
- 2004 licencjat z teologii fundamentalnej na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej;
- 2004-2010 studia doktoranckie na Wydziale Teologicznym Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie, doktorat z teologii fundamentalnej, tytuł pracy: *Historicité et oecuménisme dans la pensée d'Yves Congar*, promotor: prof. William Henn, recenzent: Marcel Chappin SJ;
- 2010 wikariusz w Parafii p.w. św. Andrzeja Ap. w Olkuszu;
- 2010-2015 wikariusz w Parafii p.w. Miłosierdzia Bożego w Sosnowcu, audytor Sądu Biskupiego (2010-2012), kapelan szpitala miejskiego w Sosnowcu (2012-2015), duszpasterz akademicki (2010-2015), wykładowca w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie (2012-2015);
- 2015-2016 rezydent w Parafii p.w. Matki Bożej Anielskiej w Jaworznie;

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych:

- 1994-1995 referent ds. administracyjnych w Międzynarodowej Szkole Nauk Politycznych w Katowicach
- 2016–2021 asystent w Katedrze Eklezjologii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie;
- od 02.2021 adiunkt w Katedrze Eklezjologii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

4. Omówienie osiągnięcia, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak

i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej.

Jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) prezentuję monografię zatytułowaną *U źródeł eklezjologii Hansa Ursa von Balthasara*, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2022, ss. 200, ISBN 978-83-7438-846-7 (wersja drukowana), ISBN 978-83-7438-878-8 (wersja online), DOI: <https://doi.org/10.15633/9788374388788>. Wydawnictwo znajduje się w wykazie wydawnictw Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego publikujących recenzowane monografie naukowe (unikatowy identyfikator wydawnictwa: 60500). Recenzentami wydawniczymi byli: o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski oraz ks. dr. hab. Piotr Rossa.

Hans Urs von Balthasar (1905-1988) istnienie świętych uważał za jedną z najbardziej pocieszających prawd o Kościele. Kościół jest Kościołem świętych mimo tego, co zaciemnia jego obraz, czy wręcz zdaje się go niszczyć. Balthasar wyznał kiedyś, że pasjonowało go właśnie to, co w Kościele być powinno, a także jak to urzeczywistnić, mniej natomiast istniejące w nim, niestety, formy rozpadu. W konsekwencji stwierdził: „Będziemy musieli ponownie postawić to światło na korcu, aby nie potknąć się w mrokach naszej własnej nocy. W świetle świętych, które jest przecież Bożym światłem w świecie, oglądamy Światłość” (*Wieńczysz rok darami swej dobroci*). W odpowiedzi na pytanie, jak to możliwe, że on sam nie opuszcza Kościoła pogrążającego się w mrokach, Balthasar stwierdził: „bo jest on Kościołem świętych” (*Duch chrześcijański*). Zacytowane stwierdzenie, przywołujące myśl o Kościele świętych (*Kirche der Heiligen*), stało się dla mnie inspiracją do głębszego zainteresowania się eklezjologią Balthasara (przedmiot materialny monografii). Ujęcie problematyki świętych w obszarze eklezjologii (przedmiot formalny) wydało mi się więc szczególnie godne uwagi.

Przyjąłem za bazylejskim teologiem, że właściwą dla zrozumienia Kościoła perspektywą, i to zarówno przez żyjących poza nim, jak i w nim samym, jest perspektywa świętości. W podjętej przeze mnie pracy spojrzałem na Kościół, który ucieleśniają jego święci. Zapytałem zatem jaka jest ich rola w Kościele? Jakie jest ich miejsce w opracowanej przez Balthasara eklezjologii? Zwróciłem uwagę na badanie rzeczywistości Kościoła w ich świetle, z podkreśleniem tego wymiaru Kościoła, jakim jest wspólnota świętych – *communio sanctorum*. W obszarze tej problematyki pojawiło się zatem pytanie: czym jest Kościół? Czy też, jak pisze Balthasar: kim

jest Kościół, o który chodzi? Problematyka ta obejmuje również zagadnienie świętości jego członków i w ogóle osobowego charakteru Kościoła.

Trzeba zauważyć, że nie ma monografii poświęconych eklezjologii bazylejczyka, w szczególności zagadnieniu miejsca i roli świętych w Kościele, ani w literaturze obcojęzycznej, ani w polskiej.

Warto zauważyć, że myśl eklezjologiczna teologa z Bazylei nie została przez niego ujęta w klasycznej, systematycznej formie. Ten sposób rozumowania był mu bowiem obcy. Niemniej jednak w tytule dysertacji przyjąłem termin „eklezjologia”. Ma on tu specyficzny charakter, sapiencjalny, ze stałym podkreśleniem bosko-ludzkiego charakteru Kościoła. Szwajcarski teolog pisał: „Tylko wtedy, gdy Kościół uwidacznia wspólnotę świętych, kiedy od razu widzi się ją w nim i nie trzeba docierać do niej poprzez mylącą, niczyją krainę form, praw i instytucji, by w końcu wkroczyć do kwitnącego ogrodu, oznacza to, że Kościół zrozumiał siebie samego i swe zadania w świecie. Musi on być miejscem, w którym widoczne i dostrzegalne jest coś z tajemniczego Królestwa miłości, ze wspólnoty świętych” (*Wieńczysz rok darami swej dobroci*). Przekonany o konieczności należytego akcentowania rzeczywistości świętych stwierdził: „Obecnie nadszedł już czas wydobycia treści tego słowa, które wydają się nam być kluczowe zarówno dla uchwycenia istoty świata, jak też czasu Kościoła, a także wzajemnego przyporządkowania obu tych rzeczywistości” (*Communio – założenia programowe*). W jego przekonaniu aspekt Kościoła, jakim jest *communio sanctorum*, zasługiwał na stałe podkreślenie. Moim zadaniem było wydobycie takich rozważań i opinii, które pomogą ująć jego wizję eklezjologii i ten aspekt Kościoła (cel pracy).

Henri de Lubac stwierdził, że nie można opisać jednego aspektu dzieła Balthasara bez straty dla całości. Mam jednak nadzieję, że temat świętych w Kościele doprowadził do takiego przedstawienia myśli bazylejczyka, dzięki któremu można zobaczyć głębiej tajemnicę Kościoła i lepiej ją rozumieć. Pozwolił on również ukazać Kościół od strony jego grzeszności, gdyż sami święci nigdy za bezgrzesznych się nie uważali, a już z pewnością nie uważali się za świętych. Jestem więc przekonany, że mówienie o Kościele w perspektywie jego świętych nie stanowi żadnego zawężenia rzeczywistości Kościoła. Święci bowiem kierują nas ku drugim, a przez nich ku Bogu. Wreszcie, jak stwierdziła Adrienne von Speyr, „święci są dowodem na to, że chrześcijaństwo jest możliwe”.

Podjęte w trzech rozdziałach studium zostało poprzedzone ujęciem kontekstu twórczości bazylejczyka. Uwzględnienie go wydaje się szczególnie istotne w odniesieniu właśnie do tego teologa. W pierwszym rozdziale, zatytułowanym *Kontekst twórczości Hansa Ursa von*

Balthasara, zawarty został opis kluczowych wydarzeń z biografii Balthasara, ukazane zostało środowisko, w którym wzrastał oraz dwa punkty zwrotne zaistniałe w jego życiu. Pierwszym było odkrycie powołania zakonnego i jego realizacja w ramach Towarzystwa Jezusowego. Drugim – podjęcie dzieła, które realizował we współpracy z Adrienne von Speyr, co wiązało się z koniecznością opuszczenia zakonu i co ściągnęło na teologa swoiste odium. Balthasar jednak nigdy nie przestał być ofiarnym i zaangażowanym kapłanem, a zarazem duchowo – jak nieustannie to podkreślał – nie przestał być jezuitą. W tych okolicznościach bezpośrednie włączenie się szwajcarskiego teologa w dzieło Soboru Watykańskiego II okazało się niemożliwe. Strefą oddziaływania Balthasara było niewątpliwie duszpasterstwo świeckich poprzez dzieło realizowane „na cztery ręce” (razem z von Speyr) w ramach założonej Wspólnoty św. Jana. Jego wpływ, z punktu widzenia teologicznego, widać także w środowisku skupionym wokół czasopisma „Communio”.

Rozdział drugi, zatytułowany *Teologiczne inspiracje eklezjologii Hansa Ursa von Balthasara*, przybliży teologiczne inspiracje eklezjologii Balthasara, które mają u początku trzy podstawowe źródła. Nieustannie czerpał on z myśli ignacjańskich. Duch *Ćwiczeń duchownych* przenikał Towarzystwo Jezusowe oraz jezuicki ośrodek studiów, w którym Balthasarowi przyszło studiować. We Fourvière mistrzem dla przyszłego teologa był Henri de Lubac. Francuski jezuita wprowadził Balthasara w problematykę ojców Kościoła i szeroko rozumianej patrologii. Z tego rezeruaru Balthasar czerpał obficie i dzięki temu utworzył bezcenne instrumentarium dla owocnego skorzystania z trzeciego źródła, mistyki obiektywnej, jak teolog z Bazylei określał doświadczenie mistyczne von Speyr. Zgodnie z często wyrażaną intencją Balthasara, zauważyłem niemożliwość adekwatnego mierzenia się z głębią objawień mistycznych von Speyr bez wcześniejszego przygotowania teologicznego, którym dysponował bazylejczyk. Co więcej, wiele tematów znalazło pełniejsze rozwinięcie dzięki doświadczeniu mistycznemu, do którego teolog mógł mieć w ten sposób ułatwiony dostęp. I tu również należy widzieć komplementarność wymienionych źródeł. Z czasem przyszło odkrycie, że najważniejszą realizacją misji i jej konkretyzacją będzie założenie i rozwój Wspólnoty św. Jana oraz działalność wydawnicza. Tak się też stało. Osobiste aspiracje i dokonania teologa z Bazylei zostały podporządkowane nowej misji.

Rozdział trzeci, zatytułowany *Wybrane zagadnienia eklezjologii Hansa Ursa von Balthasara*, posłużył ukazaniu miejsca refleksji eklezjologicznej w całości dzieła teologicznego Balthasara oraz zarysowaniu rozwoju jego myśli eklezjalnej. Ukazuje on również typowe dla tego teologa ujmowanie Kościoła w kategoriach osobowych. Bazylejczykowi z pomocą przyszło jego

wcześniejsze doświadczenie filozoficzne. Zaproponował on oryginalną definicję osoby, której kluczowym elementem jest realizacja udzielonej podmiotowi przez Boga specjalnej misji i łaski do jej realizowania. Przyjęcie posłannictwa i podjęcie go z zaangażowaniem sprawia, że dotychczasowy podmiot staje się osobą. Równocześnie to właściwa droga do świętości. Ta zaś jest rozumiana również jako eklezjalny dar, który tworzy Kościół stający się nieustannie wspólnotą świętych. To oni, zgromadzeni we wspólnocie wokół Maryi, i wypowiadający na jej wzór i razem z nią „amen”, stanowią w istocie o tym, kim jest Kościół. Ujęcie osobowe w niczym nie zagraża pojmowaniu Kościoła również jako instytucji. Bez niej Kościół straciłby coś ze swej istoty i przestał być sobą. Teolog z Bazylei zdecydowanie krytykował wszelkie próby umniejszania roli owego instytucjonalnego „szkieletu”, który przenika Kościół. Święci znakomicie odróżniają niedomagania tejże struktury od jej koniecznej obecności w integralności daru, jakim Kościół pozostaje. Dopiero taki Kościół jest zdolny wyruszać nieustannie ku światu. Pośród misji powierzonych świętym, Balthasar wyróżnia szczególną, udzieloną św. Teresie z Lisieux, która stała się, według niego, nauczycielką nowej, a jednak dawnej drogi „egzystencji teologicznej”. To metoda, według której należałoby kształtować i wychowywać nowe pokolenia ochrzczonych.

W rozdziale czwartym, zatytułowanym *Wielkie posłannictwa jako rdzeń eklezjologii*, zauważam, że temat posłannictw wzbudzanych poprzez jedność z Chrystusem przybliżył nas do wsłuchania się w puls serca Kościoła, delikatny rytm wspólnoty umęczonego i zmartwychwstałego Pana ze świętymi. To wspólnota świętych i ich pośrednictwo umożliwia nam spotkanie z Nim, gdyż nikt z nas nie żyje wyłącznie dla siebie, odizolowany od innych. Do Chrystusa jako prawdziwego człowieka (choć jest On zarazem Synem Bożym, Zbawcą ludzkości) odnosi się to również w całej rozciągłości. Dzięki przynależeniu do Kościoła i my należymy do konstelacji osób, które Go otaczają. Ta perspektywa pozwoliła mi wyróżnić sam rdzeń eklezjologii teologa z Bazylei, którym pozostają święci i ich posłannictwa w Kościele. Nie stanowią one wyczerpującej ani zamkniętej listy. Spośród pojawiającej się w literaturze przedmiotu, wybrałem cztery, które wydają mi się być kluczowe. Pierwszym jest posłannictwo Maryi. Nosi ono miano wszechogarniającego, ale i ono, w tym, co dotyczy jedności, ustępuje posłannictwu Piotra. Oryginalne jest tu pojmowanie pozycji, jaką pomiędzy Maryją i Piotrem zajmuje apostoł Jan. On w posłudze miłości, poprzez odsunięcie się w cień, daje przestrzeń dla tego, którego Pan także umiłował i chce posłać: dla św. Piotra. Tak ujętą „konstelację” posłannictw uzupełnia nakreślenie misji św. Pawła. W ten sposób Balthasar przybliżył nam

tajemnicę misji wypływających z trójjedynego źródła wobec szukającego zbawienia świata. Tak współpracują i współ-służą wszyscy, którzy odkryli w sobie potrzebę i łaskę świętości.

Na podstawie powyższych analiz wyciągnąłem następujące wnioski. Chrystusa i zwróconego ku nam w Chrystusie Trójjedynego Boga spotykamy nie inaczej, jak we wspólnocie i ze wspólnotą świętych. W jej centrum znajduje się Maryja. To myśl, która prowadziła Balthasara do właściwego jemu rozumienia Kościoła, jak również do opisanie miejsca i roli świętych w tym Kościele. Wspólnota świętych zgromadzonych wokół Maryi i wypowiadający na jej wzór i razem z nią *amen*, stanowi więc w istocie o tym kim jest Kościół. W ramach *communio sanctorum* wspólnota wierzących jest nadal społecznością tej ziemi i tego czasu, jednak bardziej otwartą na misterium dokonujące się w niej, w każdej pojedynczej jednostce (należałoby powiedzieć – *osobie*), gdyż Balthasar akcentuje teologiczny wymiar życia każdego ochrzczonego jako zanurzonego w posłuszeństwo Syna.

Taki model eklezjologii odpowiada nauczaniu Soboru Watykańskiego II. Eklezjologię soborową można określić bowiem jako przede wszystkim *teologiczną*. Ujmuje ona Kościół w perspektywie głęboko uwydatniającej chrystologiczne i inkarnacyjne misterium, które go nieustannie ożywia. Pozostałe wymiary kościelnej rzeczywistości, dominujące w myśli przedsoborowej, eklezjologia ta sytuuje w odpowiednich zależnościach. Z tą odnowioną wizją Kościoła harmonizuje eklezjologiczna myśl Balthasara. Unika on ryzyka nadmiernego uduchowienia, co mogłoby oderwać doświadczenie duchowe od doktryny i zniszczyć delikatną tkankę Ciała Chrystusowego, zniszczyć ciągłość ewangelicznego posłannictwa nadawanego każdemu z ochrzczonych, pozostawiając go na pastwę własnych pomysłów ascetycznych i pastoralnych.

Równocześnie, wobec obecnej w teologii separacji między tym co stanowi teologię spekulatywną i teologię duchowości, Balthasar widział możliwość przewycięzania skutków tejże separacji w odkryciu na nowo świętych i wydobyciu ich roli integrującej oba te aspekty. Każdy święty stanowi jedyną w swoim rodzaju syntezę chrześcijaństwa. Dlatego teolog z Bazylei nieustannie odwoływał się do inspiracji i autorytetu, również teologicznego, świętych. Ich poznaniu sprzyjać ma proponowana przez niego metoda „hagiografii teologicznej”.

Teolog wskazał na nadzieję, która posłużyć może leczeniu kompleksu niższości żywionego skrycie przez wielu katolików. Kompleks ten związany jest z narzucanym, niepogłębionym obrazem współczesnego Kościoła i poczuciem dezorientacji. Powszechnie dominuje dziś skuteczność, pragmatyzm i socjologia, natomiast adekwatnie ukazani i autentycznie rozumiani święci stanowią mogą argument dla wiarygodności Kościoła; mogą unaocznic fakt, że

rzeczywistość kościelna w istocie jest głębsza niż się mniema. Takie ukierunkowanie eklezjologii Balthasara wydaje mi się wyjątkowo oryginalne, a co jeszcze istotniejsze: ożywiające i niosące konkretną odpowiedź na kościelne *status quo*, niezależnie od jego jakości czy kondycji. Trafnej diagnozie towarzyszy realne antidotum. To święci, jako rozumiejący bezinteresowność miłości Boga, posłuszeństwo Syna i urząd Kościoła, który jest darem Ducha Świętego, są dowodem na to, że Kościół jest dobry taki, jaki jest, bo taki jest w zamyśle Chrystusa. Zapatrzeni w świętych mamy współdziałać, by Kościół ten stawał się coraz *bardziej* wiarygodny. Dzięki odniesieniu do hagiografii teologicznej Balthasar pozwala zauważyć, że Kościół to coś więcej niż to, co stawia sobie za przedmiot socjologia.

Balthasar pojmuje instytucjonalny charakter Kościoła w ramach zbawczego działania Bożego. Instytucja nie jest zatem jedynie historycznym produktem, lecz stanowi wymiar Objawienia. Jej funkcjonowanie zostaje włączone w obraz kościelnej miłości i świętości; należy ona wraz z całą swoją specyfiką do istotnego posłannictwa Kościoła. Zwróciłem też uwagę na to, że Balthasar uniknął przeakcentowania elementów instytucjonalnych, przyznając im jedynie przemijającą funkcję środków. Przede wszystkim w samej koncepcji instytucji ukazał naturalną ochronę przed przerostami zarówno formalizmów, jak i spirytualizacji – jej odniesienie do Krzyża i wymaganie, by w swoim kształcie odzwierciedlała posłannictwo Krzyża. Instytucjonalność wywołuje przeżycie wyłączenia u tych, którzy chcieliby „działać” i którzy chcieliby „wiedzieć” jak Kościół ma wyglądać. Tymczasem muszą oni, zdaniem Balthasara, poddać się formie komunijnej i hierarchicznej w ramach soborowej *communio hierarchica*.

Balthasar obnażał również proces specyficznej ideologizacji, który chciałby odcieleśnić konkretny Kościół istniejący w ciele, jako Ciele Chrystusa i oddzielić *Logos* od *sarks* jako niepotrzebnej, skazanej na odrzucenie struktury. Teolog z Bazylei kwestionował lekceważenie kościelnych struktur i plany ich zasadniczej, radykalnej „modyfikacji”. „Martwymi, operacyjnie usuwanymi tkankami nie są: struktura, forma, szkielet ciała lub społeczności. Zły albo dobry jest ożywiający to ciało duch”. Kościół w twardej, zahartowanej przez cierpienia skorupie, skrywa miękkie, słodki owoc wyjednany dla nas na krzyżu. *De forti egressa est dulcendo – z mocnego wyszła słodycz* (Sdz 14,14). Mistrzami rozeznania duchów i niezbędnego rozeznania tego, co rzeczywiście w Kościele się dzieje, również w jego strukturach, są święci.

Ponadto, można dostrzec korzyść ujmowania Kościoła jako *communio sanctorum* dla innych obszarów teologii. W przekonaniu Balthasara, nie tylko nie utrudni to dialogu ekumenicznego z braćmi protestantami, ale odkrywanie Kościoła jako wspólnoty świętych wprost warunkuje owocność dążeń ekumenicznych. Realizowane dynamiczne wysiłki dla pogłębienia aspektu *faith*

(wiary) i *order* (instytucji), same w sobie istotne, pozostałyby wtedy nieuchronnie bez spodziewanych owoców, gdyby wymiar Kościoła jako *faith and order* nie zespolił się z Kościołem rozumianym jako *communio sanctorum*. Niezwykle cenne byłoby podjęcie całościowego studium podejścia Balthasara do ekumenizmu.

Istnieje immanentny związek dokonań teologicznych Balthasara z dziełem Adrienne von Speyr. Dotyczy to tematów z zakresu eklezjologii, a w szczególności problematyki świętych. Istotnie – jak stwierdził kard. J. Ratzinger – życie i myśl Balthasara są nierozzerwalnie związane z życiem i myślą Adrienne von Speyr. Analiza źródeł wydobyła wieloaspektowy i głęboki związek eklezjologii Balthasara z doświadczeniem mistycznym jego duchowej podopiecznej. Jest to szczególnie widoczne we współtworzonym z nią dziele *Johannese Gemeinschaft*. Teologiczne przygotowanie Balthasara posłużyło jako znakomite, wieloaspektowe instrumentarium do misji „na cztery ręce”. W szczególności dotyczy to zdobytej pod kierunkiem Henri de Lubaca kultury patrystycznej i patrologicznej oraz jego pojmowania duchowości jako dogmatyki *in actu*.

Na tak obranej drodze, praktyka życia eklezjalnego oraz refleksja na temat tejże praktyki przypadły na czas wszechobecnego przesądu, że prawdziwa świętość, zgodnie z nauczaniem Kościoła, przekracza ludzkie możliwości lub jest tak trudna do osiągnięcia, że nie dotyczy ogółu wiernych i pozostaje jedynie w zasięgu wyjątkowych ludzi. Balthasar i von Speyr zaprzeczają temu teoretycznie i praktycznie. Świętość jest do pogodzenia z sytuacją wszystkich kobiet i mężczyzn żyjących w świecie. Rysuje się tu wyraźnie odniesienie do późniejszych postanowień Vaticanum II i stanowi pole do dalszych badań.

Nie mniej ważnym źródłem inspiracji dla Balthasara w zakresie tej problematyki pozostawały również *Ćwiczenia duchowne* św. Ignacego. Są one przeznaczone dla osób wszystkich powołań, a bazyilejski teolog był aktywnie zaangażowany w towarzyszenie w ich odkrywaniu i realizowaniu. Powszechne powołanie do świętości, aktywna rola laikatu jako podmiotu w Kościele (nie zaś jedynie biocy oddziaływań klerykalnych) i wreszcie koncepcja dwu rodzaju misji, tej *ad intra* i *ad extra*, znajdują u Balthasara uprzedzające, wobec rozstrzygnięć soborowych, rozwinięcie. Cenne byłoby zbadanie wpływu, jaki mógł wywrzeć na poszczególnych uczestników soboru, choćby za pośrednictwem korespondencji lub publikowanych dzieł. Z Balthasarowskiego ujęcia płynie usilne wezwanie do nieustannego zakorzenienia wszelkiej aktywności *ad extra* w tym, co dla Kościoła stanowi *ad intra*. Rozstrzygająca bowiem będzie nie aktywność czy nawet oddziaływanie chrześcijańskie, lecz nieustanna zgoda i podążanie w ramach Chrystusowego posłania.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Poza głównym osiągnięciem badawczym, moje naukowe poszukiwania oscylowały wokół dwóch kierunków myślenia. Pierwszy z nich stanowił pokłosie rozprawy doktorskiej *Historicité et oecuménisme dans la pensée d'Yves Congar*, a więc zakorzeniony był w twórczości klasyka eklezjologii XX wieku Yves'a Congara. Drugi obszar dotyka wątków teologicznych inspirowanych myślą Hansa Ursa von Balthasara, które nie znalazły się w zaprezentowanej już monografii.

5.1. Wokół myśli Yves'a Congara

Doktorat na temat myśli francuskiego dominikanina skoncentrowany był na zanurzeniu Kościoła w historii, znaczeniu tego, co w nim ludzkie oraz konsekwencji jakie historyczność Kościoła niesie dla dialogu ekumenicznego z protestantyzmem i prawosławiem. Poszerzeniem tego aspektu refleksji zawartej w dysertacji był syntetyczny artykuł na temat protestantyzmu zatytułowany: *Niektóre aspekty protestantyzmu według Yves'a Congara*, [w:] *Reformatorzy a Kościół rzymski*, red. A.A Napiórkowski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2017, s. 237-258.

Myśl zawarta w doktoracie, w moim przekonaniu, domagała się odpowiedzi również na pytanie o intelektualne korzenie koncepcji teologicznej dominikanina. Zagadnieniem tym zająłem się zatem w artykule zatytułowanym: *Teologiczni mistrzowie Yves'a Marie Congara*, [w:] „Studia Redemptorystowskie” 18 (2020), s. 225-240. Doświadczenie to zachęciło mnie do tego by uwzględnić analogiczną problematykę teologicznych inspiracji dla eklezjologii Balthasara w poświęconej mu monografii habilitacyjnej. W ten sposób ujawniła się waga doświadczenia życiowego oraz duchowego osoby dla jej dzieła teologicznego.

Odpowiedzialne wchodzenie w dialog opiera się na świadomości swojej własnej tożsamości. Stąd wypływa znaczenie samej eklezjologii dla jego zaangażowania w działalność ekumeniczną. Kolejny z aspektów congarowskiej eklezjologii podjąłem w artykule zatytułowanym „*Już a jeszcze nie*”, czyli *Kościół według wizji Yves Marie Congara OP* [w:] *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25 lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie Ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jesionek, Częstochowskie Wydawnictwo Archidiecezjalne Regina Poloniae, Częstochowa 2014, s. 309-317.

Zważywszy na fakt, że Congar to, jak dość zgodnie przyjmuje się w literaturze, ojciec katolickiego ekumenizmu, podejmowałem próby ujęć, które z jednej strony rozszerzałyby spojrzenie na Congara, z drugiej ukazałyby różne aspekty jego ekumenicznej metody teologicznej oraz samą praktykę ekumenicznego „dialogowania” w ujęciu dominikanina. Sam styl congarowskiego dialogowania jako wynik niezwyklej osobowości i unikalnego doświadczenia osobistego szkicuję w artykule: *Jak dialogował prekursor ekumenizmu – Yves Congar?* [w:] „Sosnowieckie Studia Teologiczne” XII (2015), s. 287-294.

Źródła ekumenicznego powołania Yves Congara, [w:] „Studia Oecumenica” [w recenzji] to artykuł pozwalający lepiej zrozumieć środowisko wzrostu i pierwsze wpływy jakich zasnął późniejszy teolog – ekumenista, co w końcu zaowocowało jego tak znaczącym dziełem. W artykule szkicuję również kilka węzłowych aspektów ekumenicznej refleksji dominikanina.

Postulowany i realizowany przez Congara wymiar praktyczny dialogu, któremu dostarczył również teoretycznej podbudowy, zawarłem w artykule zatytułowanym: *Program praktycznego ekumenizmu według „Chrétien désunis” Yves Congara*, [w:] „Teologia w Polsce” [przyjęty do druku na VI/VII 2022].

Dwie kolejne pozycje odnoszą się do dzieła Congara z roku 1937, które do dzisiaj nie doczekało się tłumaczenia na język polski. Pozostaje ono natomiast pierwszą na gruncie katolickim próbą odniesienia się do problematyki podjętej przez protestantów w ramach *Ruchu Ekumenicznego*. Tu również Congar okazał się pionierem, dostarczając teologicznej podbudowy.

Pierwszą katolicką odpowiedź na tę kwestię sformułował w oparciu o koncept katolickości. Stąd zrodziło się podjęcie przeze mnie analizy rozumienia tego znamienia Kościoła, które Congar zawarł właśnie w dziele „Chrétien désunis”. Artykuł zatytułowany jest: *Catholicity as a category in ecumenical dialogue*, [w:] *Ecumeny and Law* [przyjęty do druku na rok 2022, Vol. 10/1]. Jednym z dowodów aktualności myśli teologa – pasjonata jedności jest artykuł zatytułowany *The precursor of the encyclical “Ut unum sint”*, [w:] *Ecumeny and Law* [przyjęty do druku na rok 2022, Vol. 10/2].

5.2. Wokół myśli Hansa Ursa von Balthasara

Koniecznym dopełnieniem monografii habilitacyjnej wydało się z kolei pogłębienie kategorii rozumienia posłuszeństwa, z którego Balthasar czyni jedną z osi swojego życia duchowego i twórczości teologicznej. W artykule zatytułowanym *Posłuszeństwo warunkiem realizacji powołania. Ujęcie Hansa Ursa von Balthasara*, [w:] „Sosnowieckie Studia Teologiczne” XIV (2018/2019), s. 347-358, zawarłem syntetyczne ujęcie tego pojęcia wraz z jego aplikacją do szeroko rozumianego pojęcia powołania.

Intuicją, która powiodła z czasem do uszczegółowień w pracy monograficznej było zawarte w artykule *Kościół świętych, czyli o wyjątkowości Kościoła w ujęciu Hansa Ursa von Balthasara*, [w:] *Wyjątkowość Kościoła katolickiego*, red. A.A. Napiórkowski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2018, s. 131-144, przekonanie, że mówienie o eklezjologii Balthasara bez świętych byłoby pozbawione swego bardzo istotnego, unikalnego wprost, wymiaru.

Balthasar po wielokroć ubolewał nad szkodami jakie w historii Kościoła przyniosła separacja, która zarysowała się na przestrzeni ostatnich wieków, a mająca swój początek jeszcze w średniowieczu. Zaistniała ona między tak zwaną teologią w sensie spekulatywnym a szeroko rozumianą „duchowością”. Bazylejczyk obok diagnozy tego bolesnego faktu oraz groźnych skutków formułował drogi wyjścia, wskazując na świętych, którzy takiej separacji nie znają, co więcej, ucieleśniają jak w soczewce istotę samego chrześcijaństwa. Wśród nich Balthasar wyróżnił unikalną rolę Matki Bożej. Problematykę tę rozwijam w artykule zatytułowanym: *Odpowiedź w Maryi. Hans Urs von Balthasar wobec rozdziału dogmatyki i duchowości*, [w:] *Kościół i Maryja*, red. A.A. Napiórkowski, Wydawnictwo SALWATOR, Kraków 2020, s. 328-344.

Twórczość Balthasara niesie intuicje pomagające w analizie współczesności i jej duchowego i intelektualnego klimatu. Próbkę jej aplikacji zawarłem w artykule: *O współczesnej absolutyzacji „ja”*. Z twórczości Hansa Ursa von Balthasara, [w:] „Sosnowieckie Studia Teologiczne” XV (2021), s. 329-338 oraz *Kościelna misja wiernych świeckich według Hansa Ursa von Balthasara*, [w:] *Kościół i człowiek*, red. A.A. Napiórkowski, Wydawnictwo SALWATOR, Kraków 2021, s. 252-270.

Kolejne dwa teksty to: artykuł napisany wspólnie z mgr. lic. Magdaleną Żyłą, który nosi tytuł: *Sens chrześcijańskiego umierania i śmierci według Adrienne von Speyr*, [w:] *Jest nadzieja bo jest życie wieczne*, red. B. Kulik, W. Pałęcki, Wydawnictwo KUL, Lublin 2018, s. 239-259 oraz rozdział: *Postawa spowiedzi według Adrienne von Speyr*, [w:] *Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię*, red. M. Borda, Wydawnictwo RADKAR, Sosnowiec 2016, s. 48-57.

Nie jest to odejście od problematyki balthasariańskiej, a jej pogłębienie. Obie pozycje skierowały jeszcze większą moją uwagę na postać szwajcarskiej mistyczki i rolę jej doświadczenia duchowego w twórczości bazylejczyka. Teolog ten wprost zastrzegł w swoim dziele *Unser Auftrag* (1984), aby interpretacja jego twórczości dokonywała się z uwzględnieniem wpływu von Speyr. Przekonanie to znalazło rozwinięcie w monografii habilitacyjnej. Być może stanie się ono perspektywą dla kolejnych badań, gdyż depozyt myśli jaki pozostawiła Adrienne

von Speyr, zdaniem samego Balthasara, jest „duchową strawą dla całych pokoleń”. W tym obszarze można też szukać elementów odpowiedzi na pytanie o rzeczywiste motywy dramatycznej decyzji teologa o opuszczeniu Towarzystwa Jezusowego, które zawsze pozostawało jego „duchową ojczyzną”. Również praca o postawie spowiedzi według szwajcarskiej mistyczki, podopiecznej i współpracownicy teologa z Bazylei we wspólnej misji kościelnej, rodziła przekonanie, które w pełni potwierdziło się w monografii habilitacyjnej, o nierozzerwalności obu osób i ich dzieł.

Pozycją, która wykracza poza zarysowane dwa pola badawcze jest natomiast tekst zatytułowany: *Jubileusz 25-lecia Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu okiem nowicjusza* [w:] *Krakowski dialog teologiczny - próba bilansu*, red. Ł. Kamykowski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2018, s. 159-181. Pozwoliła ona, z jednej strony, zrozumieć dotychczasowy dorobek naszego Instytutu, z drugiej zaś jeszcze bardziej docenić możliwość jego współtworzenia.

Powyższe teksty powstawały w wyniku i na drodze licznych konsultacji i doświadczeń naukowych w kraju i za granicą, także tych niezwiązanych z teologią, ponieważ tak kształtował się mój warsztat badawczy. Do najistotniejszych zaliczam:

- a. kontakty i konsultacje z kadrą naukową Institut d'Etudes Politiques de Bordeaux we Francji i Uniwersytetu Louvain-la-Neuve w ramach stypendium naukowego w latach 1992-1994 oraz pracy administracyjnej w Międzynarodowej Szkole Nauk Politycznych w Katowicach w latach 1994-1995;
- b. zlecone wykłady i ćwiczenia z zakresu prawa w latach 1994-1995 w Katedrze Prawa Samorządowego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierowanej przez prof. dr hab. Irenę Lipowicz;
- c. cztery semestry wykładów dla cyklu licencjacko-doktoranckiego w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie w latach 2012-2015;
- d. dwa cykle wykładów z zakresu wprowadzenia do teologii fundamentalnej i dogmatycznej dla katechetów na Akademii *Ignatianum* w Krakowie, w terminach: 12. 2016/1. 2017 oraz 12.2018/1.2019;
- e. kontakt z *Casa Balthasar* - międzynarodowym domem rozeznania i formacji w życiu chrześcijańskim, inspirowanym postaciami, myślami i dziełami Adrienne von Speyr, Hansa Ursa von Balthasara oraz Henri de Lubaca. Założony w 1990 roku pod patronatem ówczesnego kardynała Ratzingera i zlokalizowana w Rzymie przy via Nomentana 236.

Od 2019 r. korzystałem z konsultacji z dyrektorem tego instytutu o. Jacques Servais SJ, profesorem rzymskiego *Gregorianum*;

- f. kwerendy biblioteczne na Papieskim Uniwersytecie Gregorianum w dniach 2-5.12.2019 r. oraz 17-20.02.2020 r.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

a. Wśród osiągnięć dydaktycznych mogę wskazać:

- wykłady i ćwiczenia z zakresu prawa cywilnego i prawa samorządu terytorialnego jako doktorant w Katedrze Prawa Samorządowego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 1994-1995;
- wykłady w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie (sekcja licencjacko-doktorancka UPJPII) w latach 2012-2015:
  - Ekumenizm,
  - Teologia fundamentalna,
  - Wykłady monograficzne: „Jak Luter stał się Lutrem?” oraz „Metoda ekumeniczna Yves Congara”;
- wykłady i ćwiczenia w ramach Instytutu teologii Fundamentalnej, Ekumenii i dialogu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie od 2015 roku:
  - wykłady kursoryczne:
    - Mariologia, eklezjologia, sakramentologia w ramach Historii Idei Teologicznych,
    - Poznanie teologiczne,
    - Propedeutyka teologii;
  - ćwiczenia:
    - Chrystologia fundamentalna,
    - Eklezjologia fundamentalna,
    - Zagadnienia ekumeniczne,
    - Poznanie teologiczne;
  - wykłady monograficzne:
    - Koncepcja dialogu katolicko – luterskiego według Yves Congara,
    - Posoborowe wizje Kościoła,
    - Tradycja i tradycje według Yves Congara,

- Selected Issues in the Theology of Hans Urs von Balthasar,
  - Istota protestantyzmu w ujęciu Yves Congara,
  - Eklezjologia w ujęciu Hansa Ursa von Balthasara;
- Towarzystwo w powstawaniu ośmiu prac magisterskich z zakresu eklezjologii w obecnym roku akademickim pod moim kierunkiem (we współpracy z kierownikiem Katedry Eklezjologii o. prof. dr hab. A.A. Napiórkowskim).

b. Moje doświadczenie organizacyjne:

- radny gminy Klucze w województwie śląskim oraz jej delegat do Sejmiku Wojewódzkiego w latach 1990-1992;
- duszpasterz akademicki DA *Laboratorium Wiary* przy Wydziale Farmacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2010-2015; Diecezjalny Duszpasterz Prawników w latach 2011-2013;
- koordynator Duszpasterstwa Akademickiego PATMOS przy Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w latach 2017-2019;
- senator Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II jako reprezentant młodszych pracowników nauki w roku akademickim 2018-2019.

c. Do mojego dorobku popularyzującego naukę i sztukę zaliczam:

- kontakty i konsultacje z kadrą naukową Institut d'Etudes Politiques de Bordeaux we Francji i Uniwersytetu Louvain-la-Neuve w ramach stypendium naukowego w latach 1992-1994 oraz pracy administracyjnej w Międzynarodowej Szkole Nauk Politycznych w Katowicach w latach 1994-1995;
- zlecone wykłady i ćwiczenia z zakresu prawa w latach 1994-1995 w Katedrze Prawa Samorządowego;
- Udział w panelu dyskusyjnym pt. *Przeciwstawianie się melancholii w praktyce lekarskiej, psychologicznej, duszpasterskiej*, w ramach konferencji naukowej w 40. rocznicę śmierci Antoniego Kępińskiego *Przeciw melancholii, perspektywy nauki i wiary*, zorganizowanej przez Międzynarodowe Towarzystwo Naukowe Fides et Ratio, Polską Akademię Umiejętności, Polskie Towarzystwo Psychologiczne Oddział Krakowski oraz Polską Akademię Umiejętności w Krakowie, miejsce: Polska Akademia Umiejętności w Krakowie, termin: 15.06.2012 r.;
- *Refleksja nad wiarą w Kościół* wystąpienie podczas Inauguracji Roku Wiary, miejsce: Bazylika Katedralna w Sosnowcu, termin: 13.10.2012 r.;

- *Miłość do Kościoła w teologii Yves Congara - myśl eksperta Soboru odczytywana dzisiaj*, wykład wygłoszony na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie podczas konferencji zorganizowanej przez Międzynarodowe Towarzystwo Naukowe Fides et Ratio, miejsce: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, termin: 22.02.2013 r.;
- *Świadectwo chrześcijańskie jako „język” w ewangelizacyjnym posłannictwie dzisiejszego Kościoła*, wykład wygłoszony podczas dni skupienia dla członków Polskiego Towarzystwa Teologicznego, miejsce: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu, termin: 16.03.2013 r.;
- Udział w dyskusji i spotkaniu w grupie tematycznej *Wyzwania dla wiary młodych* podczas Sympozjum Diecezjalnego w Roku Wiary pt. *Taka jest nasza wiara! Wyzwania ewangelizacyjne dzisiaj*, zorganizowanego przez oddział sosnowiecki Polskiego Towarzystwa Teologicznego, miejsce: Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, termin: 20.04.2013 r.; wywiad został opublikowany [w:] *Przeciw Malancholii. W 40. rocznicę wydania „Melancholii” Antoniego Kępińskiego - Perspektywy Fides et ratio*, red. A. Hennel-Brzozowska, S. Jaromi, Kraków 2014, s. 188-190.
- *Wkład o. Yves Congara OP w ekumenizm*, wykład wygłoszony podczas spotkania ekumenicznego *Dzień Dialogu* zatytułowanego „*Co stoi na przeszkodzie pełnej jedności ekumenicznej Kościołów chrześcijańskich?*” miejsce: IV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Sosnowcu, termin: 8.04.2014 r.;
- *Postawa spowiedzi w myśli Adrienne von Speyr*, konferencja wygłoszona podczas jubileuszu katechetów diecezji sosnowieckiej w Roku Miłosierdzia, miejsce: Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Sosnowcu, termin: 24.09.2016 r.;
- *Jak wierzyć w Kościół?*, wystąpienie podczas Wielkopostnego Dnia Skupienia dla członków Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddziału Okręgowego w Opolu, miejsce: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu, termin: 03.03.2018 r.;
- *Jak wierzyć w Kościół?*, wystąpienie dla członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Teologicznego Oddział w Sosnowcu podczas Wielkopostnego Dnia Skupienia, miejsce: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu, termin: 17.03.2018 r.;

- *Po co małżonkom teologia?*, wykład w ramach spotkania Diecezjalnej Akademii Rodziny, miejsce: Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu, termin: 19.10.2019 r.;
- Przedstawienia muzyczno-baletowe powstałe w ramach DA *Patmos: Lilia i Jadwiga – klejnot Wawelu*. Troska organizacyjna w latach 2018-2019. Przedstawienie *Lilia* jest wystawiane do dzisiaj przez grupę *Lilia* w różnych miejscach kraju, a także w Lourdes oraz podczas Światowych Dni Młodzieży w Panamie. *Jadwiga – klejnot Wawelu* po raz drugi wystawione będzie w kwietniu tego roku.

d. Wypowiedzi dla mediów:

- Wywiad w związku z objęciem posługi kapelana Szpitala Miejskiego w Sosnowcu, <http://diecezja.sosnowiec.pl/news/rozmowa-z-ks.-pawlem-pielka> (opublikowano 30.06.2012);
- *Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół*, katecheza opublikowana w związku z Rokiem Wiary <http://diecezja.sosnowiec.pl/?skelMod=ModNews&nid=322> (opublikowano 16.08.2013);
- *Dawca jedności nas oczekuje*, wywiad przed rozpoczynającym się 21.01.2018 r. Tygodniem Modlitw o Jedność Chrześcijan <https://www.niedziela.pl/artukul/135120/nd/Dawca-jednosci-nas-oczekuje> (opublikowano 17.01.2018);
- Artykuł *Rekolekcje - odnaleźć jedność* <http://diecezja.sosnowiec.pl/news/rekolekcje-odnalezc-jednosc-3026> (opublikowano 26.11.2018);
- Artykuł *Co zbawia – wiara czy instytucja?* <http://diecezja.sosnowiec.pl/news/co-zbawia-wiara-czy-instytucja-3165> (opublikowano 29.01.2019);
- Artykuł *Co robić?* <http://diecezja.sosnowiec.pl/news/co-robic-3240> (opublikowano 14.03.2019);
- *Po co małżonkom teologia?* – sprawozdanie ze spotkania formacyjnego Diecezjalnej Akademii Rodziny na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu <https://m.niedziela.pl/artukul/145485/nd/>

(opublikowano 29.10.2019);

e. Inne osiągnięcia organizacyjne:

- Organizator cyklu formacyjnego „Podstawy bioetyki” w ramach Duszpasterstwa Akademickiego przy Wydziale Farmacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach o następującej tematyce:
  - *O co chodzi z komórkami macierzystymi?* – wykład ks. Grzegorza Kossa, dyrektora Diecezjalnego Centrum Służby Rodzinie i Życiu w Sosnowcu, lekarzem medycyny, termin: 21.10. 2014 r.,
  - *Wiara w spotkaniu z nauką* – wykład dr hab. Weroniki Rupik, pracownika naukowo-dydaktycznego zatrudnionego w Katedrze Histologii i Embriologii Zwierząt Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu, termin: 25.11. 2014 r.,
  - *Prawda rzeczy w ujęciu Josefa Piepera i bioetyka* – wykład ks. prof. Tomasza Kraja, pracownika naukowego Uniwersytetu Papieskiego JPPII w Krakowie, termin: 16.12.2014 r.,
  - *Naprotechnologia? Po prostu trzeba znać ten temat!* – wykład mgr Teresy Tabor, psychologa, psychoterapeuty, instruktora naprotechnologii - model Creighton, termin: 17.03.2015 r.,
  - *Na styku psychologii i duchowości* - wykład mgr Teresy Tabor, pracownika Diecezjalnego Centrum Służby Rodzinie i Życiu w Sosnowcu, termin: 21.04.2015 r.,
  - *Śmierć mózgowa* – wykład o. Stefana Norkowskiego OP, lekarza medycyny, termin: 19.05. 2015 r.
- Comiesięczne spotkania formacyjne z prawnikami diecezji sosnowieckiej w ramach Duszpasterstwa Prawników w latach 2011-2013.
- Organizacja spotkań ekumenicznych w ramach *Tygodni modlitw o jedność chrześcijan* w latach 2014-2019.

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

- a. Cenzor pism i publikacji w Diecezji Sosnowieckiej od 2011 roku.

- b. Diecezjalny Referentem Ekumenizmu w Diecezji Sosnowieckiej w latach 2014 – 2019.
- c. Członek z wyboru Rady Kapłańskiej Diecezji Sosnowieckiej od 2019 roku.